MARICA STANKOVIĆ – JUGOSLAVENSKI REŽIM JE OSUDIO NA TEŠKU ROBIJU JER JE JAVNO PODRŽALA BL. ALOJZIJA STEPINCA

komunistickizlocini.net/2022/08/25/marica-stankovic-jugoslavenski-rezim-je-osudio-na-tesku-robiju-jer-je-javno-podrzala-bl-alojzija-stepinca

komunistickizlocini.net 25. kolovoza 2022.

Marica Stanković

Marica Stanković

Marica Stanković rođena je u Zagrebu 31. prosinca 1900.god. Osnovnu, građansku i učiteljsku školu polazi kod sestara Milosrdnica u Zagrebu. Također u Zagrebu završava Višu pedagošku akademiju i kao nastavnica službuje u Podravskoj Slatini, Čakovcu, Kutini, Gračacu. 1935. god. dobiva stalno namještenje u Zagrebu u Građanskoj školi. Potaknuta primjerom i osobnim poticajima dr. Ivana Merza prihvaća ideju Orlovstva i sudjeluje u pripremama za osnivanje Sveze hrvatskih orlica. Po osnutku Sveze ulazi u odbor kao prosvjetna

referentica, a 1927.god. postaje prvom predsjednicom i ostaje na tom položaju sve dok beogradski diktatorski režim nije ukinuo Orlovstvo 1929.god. Sljedeće godine osniva se križarska organizacija i Marica Stanković postaje predsjednicom ove nove katoličke organizacije. Na tom položaju ostaje do 1945. god. Kao predsjednica obilazi sve hrvatske biskupije gdje su postojali ogranci organizacije, drži brojne sastanke, predavanja, organizira tečajeve i podržava osobne kontakte.

Otpor Titovom jugoslavenskom komunističkom režimu

Dolaskom Titovog jugoslavenskog komunističkog režima na vlast pod udar je došla cijela Katolička Crkva u svim njezinim djelatnostima. Nakon što je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac bio uhićen i osuđen više nitko od klera i angažiranih katolika nije mogao biti siguran da ga neće snaći slična sudbina.

Marica je pokazala nevjerojatnu hrabrost u suprotstavljanju režimu. Već u prvom mjesecu nakon nasilnog preuzimanja vlasti, 2.lipnja 1945.god. komunisti sazivaju u Radničkoj komori veliki zbor prosvjetnih radnika na kojem se željelo informirati što nova državna vlast očekuje od njih i kako u novom sistemu treba odgajati djecu i mladež. U referatu napali su nadbiskupa Stepinca raznim klevetama. Prva je ustala u obranu profesorica Marija Grgić, članica Zajednice Krista Kralja. Njezin istup bio je popraćen burnim pljeskom i odobravanjem. Tada se javila i Marica Stanković s riječima: “Protestiram u ime katoličke javnosti protiv ovakvih kleveta… Zato s gnušanjem kažem tri puta fuj, fuj, fuj što se dozvolilo da na sastanku elite grada, sastanku prosvjetnih radnika padaju takve klevete.” Dvoranom se ponovno prolomio pljesak u znak odobravanja. Premda je na skupu bilo mnogo i muških osoba i nekoliko svećenika – jedine su ove dvije hrabre žene ustale u obranu oklevetanog zagrebačkog Nadbiskupa. Cijeli Zagreb brujio je tih dana o hrabrosti ovih dviju žena, koje su dobro znale što su riskirale.

Marica Stanković s nadbiskupom Alojzijem Stepincem

Uhićenje i trijumf na suđenju

Marica Stanković uhapšena je 1.rujna 1947. god. i na iskonstruiranom procesu punom lažnih optužbi i podvala osuđena je 24. I. 1948. na pet godina robije, jer da je "djelovala protiv naroda i države" itd. Zajedno s Maricom Stanković osuđen je šibenski svećenik don Ante Radić, te još sedam djevojaka: Nevenka Šarin, Slavica Tuškan, Emilija Hlavaček, Darinka Dugački, Štefica Duković, Darinka Manc i Danica Pirija.

Proces i osuda bili su za osuđene više trijumf nego javno poniženje. Piše svjedok koji je bio na suđenju, don Žarko Brzić: "Marica je završila svoju obranu na jedinstven način: 'Kad ne mogu sve izreći što želim, završavam s parolama kojima sam služila cijeli život: Živio Krist Kralj, živio Sveti Otac Papa, živjela Katolička Crkva, živjela kršćanska Europa'. A kada je osuda bila izrečena i obrazložena osuđenice neviđenim ponosom zapjevaše stare kršćanske aklamacije: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat (Krist pobjeđuje, Krist kraljuje, Krist vlada!). – I ovaj proces kao i način kako se odvijao odjeknuo je u katoličkoj javnosti. Bio je to zapravo trijumf poniženih i osuđenih."

Pet godina na robiji

Svih pet godina robije Marica Stanković provela je u kaznionici u Sl. Požegi zajedno s drugim osuđenicama u teškim fizičkim i psihičkim uvjetima, radeći često i teške fizičke poslove. O svemu tome ostavila je dragocjene zapise u svojim uspomenama "Dnevnik patnja". Izišla je iz zatvora točno nakon pet godina, 1.rujna 1952.god. narušenoga zdravlja. Ostatak života posvetila je svome životnom djelu, utvrđivanju Zajednice Suradnica Krista Kralja, koja je za njezina života dobila i službeno crkveno odobrenje.

Portret nakon zatvora 31.12.1952.

Marica Stanković umrla je 8. listopada 1957.god. u Zagrebu i sahranjena je na Mirogoju. Na njezinom pogrebu, kojega je vodio tadašnji zagrebački nadbiskup Franjo Šeper, a prisustvovalo mu je golemo mnoštvo vjernika.

Posljednji ispraćaj na Mirogoju 11.10.1957.

Publicistička djelatnost

Sestra M. Stanković počela je pisati veoma rano, još kao učenica učiteljske škole. Surađivala je u mnogim časopisima: Ljubice, Danica, Posestrimstvo, Nedjelja. Najveći broj članaka objavila je u časopisu "Za vjeru i dom" kojemu još 1926. god. postaje urednik i glavni suradnik. Bilo je to glasilo katoličke ženske mladeži okupljene u katoličkoj organizaciji kojoj je bila predsjednica. Glavna tema njenih članaka bila je problematika žene i njezine uloge u obitelji, društvu i Crkvi. Kako je bila literarno nadarena, njezin stil odlikovao se posebnim žarom i slikovitošću, te bogatim rječnikom tako da su se njeni članci rado čitali.

Godine 1944. izdaje knjigu "Mladost vedrine" u kojoj iznosi povijest ženskog dijela križarske organizacij kao i svoje poglede na odgojni rad s katoličkim djevojkama. Knjiga je izašla u zadnji čas prije dolaska Titovog jugoslavenskog komunističkog terora, i tako je spasila od zaborava široko djelovanje ženskog dijela te organizacije te ostaje dragocjeni dokument za poznavanje povijesti katoličkog rada među mladima.

Papinsko odlikovanje za apostolski rad

1943. god. prigodom 15. obljetnice njezina javnog katoličkog rada, a na prijedlog zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca, Papa Pio XII. dodijelio joj je visoko crkveno odlikovanje "Pro Ecclesia et Pontifice" (Za Crkvu i Papu) za njezine zasluge na polju katoličkog odgoja i apostolata među hrvatskom mladeži. Za tu prigodu organizirali su njezini prijatelji svečanost, a Viktorija Švigir, Maričina suradnica i prijateljica, priredila je članak – izvještaj u kojem je u brojkama iznijela statistiku Maričina apostolskog rada. Evo tih zanimljivih brojki koje pobuđuju divljenje:

U 15 godina svoga rada u katoličkim organizacijama Marica Stanković posjetila je 493 društva, održala je 843 predavanja i govora, 780 redovnih i izvanrednih sjednica, riješila je sama 43.000 društvenih dopisa, a privatno dopisivanje s pojedinim članicama iznaša 12.452 pisma. Objavila je ukupno 652 pisma. Apostolski put, kad bi se izrazio kilometrima, što ga je Marica prešla, iznosi 18.425 km. – Ova statistika obuhvaća vrijeme do uključno 1942.god. Nakon toga datuma, kad bi se zbrojilo ono što je Marica učinila, taj bi broj bio daleko veći.

Osnivanje zajednice "Suradnica Krista Kralja"

Još 1938. god., o 10. obljetnici smrti dr. Ivana Merza, Marica postavlja prve temelje za ostvarenje Merzove ideje – osnivanje svjetovnog instituta, civilnog reda. Bilo je to nakon tečaja u Banja Luci kad je skupina djevojaka pošla na osmodnevne duhovne vježbe gdje su odlučile osnovati Zajednicu. Osnovana je pod nazivom "Zajednica suradnica Krista Kralja", i 1953. god. crkvene vlasti su je i formalno odobrile.

U svojim spisima Marica Stanković izričito spominje da je samo zahvaljujući Ivanu Merzu i njegovim poticajima osnovala Zajednicu suradnica Krista Kralja. Evo njenih riječi: "Da Merz nije utjecao na moj životni pravac, da nije bilo njegovih sugestija, čak i njegovog malog 'terora', a još više da nije bilo njegova svetačkog lika i molitava, koje je taj suvremeni sveti mladić šaptao za me, bi li postojala Zajednica? Trebala je jedna duša jača od moje, jedna duša posve predana Bogu. Savršena i sveta. U njoj je ta zamisao rođena i iz nje je ona tiho, nečujno, po njegovim sugestijama i njegovim molitvama prešla u moju..". (Povijest ustanove SKK)

Izvor: Bitno.net od 08. listopada 2021. godine,; pristupljeno 25.08.2022. godine.

Fotografije maricastankovic.hr pristupljeno 25.08.2022. godine.